

Krisberedskap för alla

MENTI

- Vad tänker du på när du hör ordet funktionsnedsättning?
- Gå in på menti.com
- Ange: 4249 6022

Många tänker på fysiska funktionsnedsättningar

- Personer som har synnedsättning, hörselnedsättning eller är rörelsehindrade.
- Men det finns många andra.

Funktionsrätt Sverige har 54 medlemsförbund och representerar över 400 000 människor.

- NPF
- IF

Myndigheten för
delaktighet

MENTI

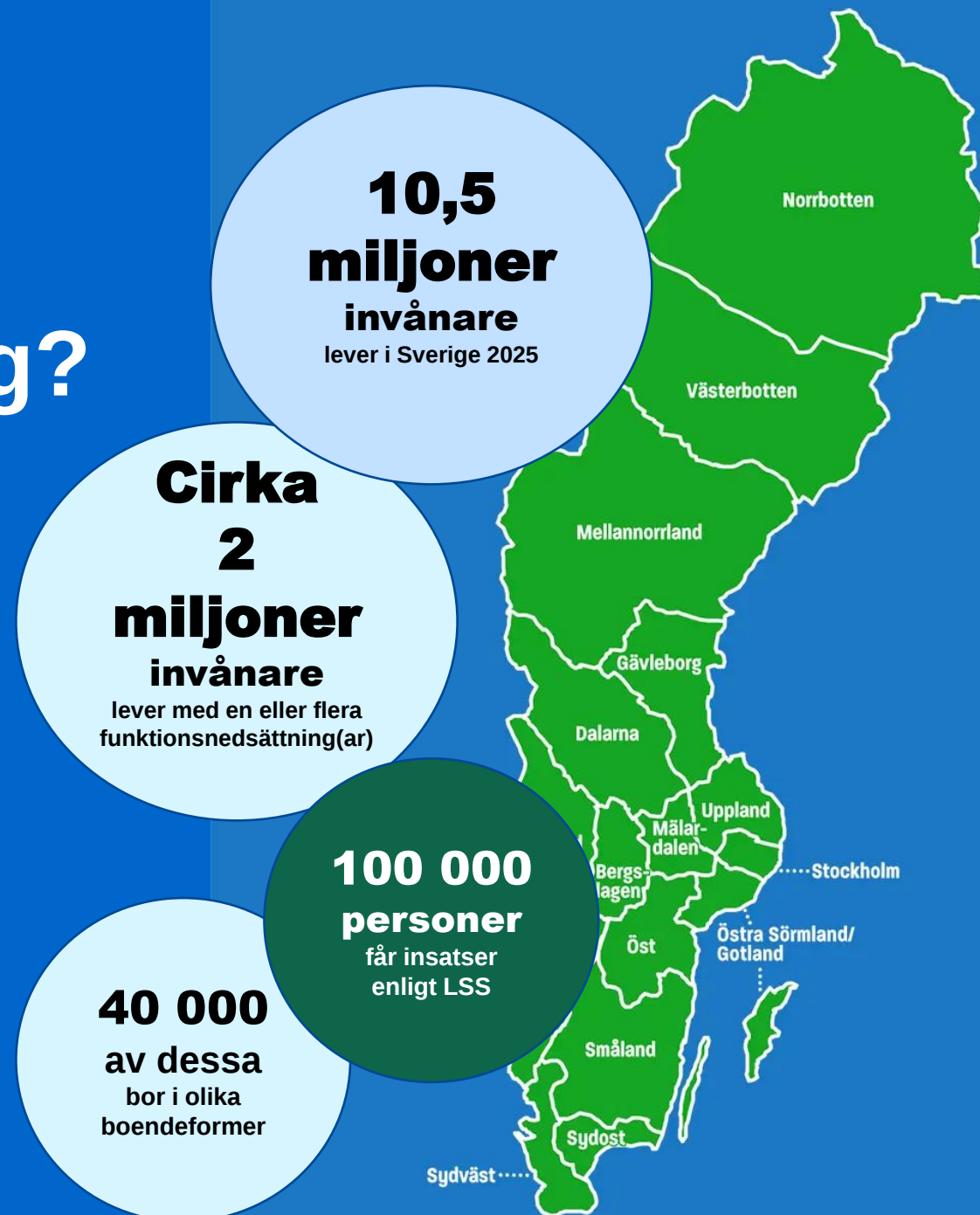
- Hur många har en funktionsnedsättning i Sverige?
- Gå in på menti.com
- Ange: 4249 6022

Myndigheten för
delaktighet

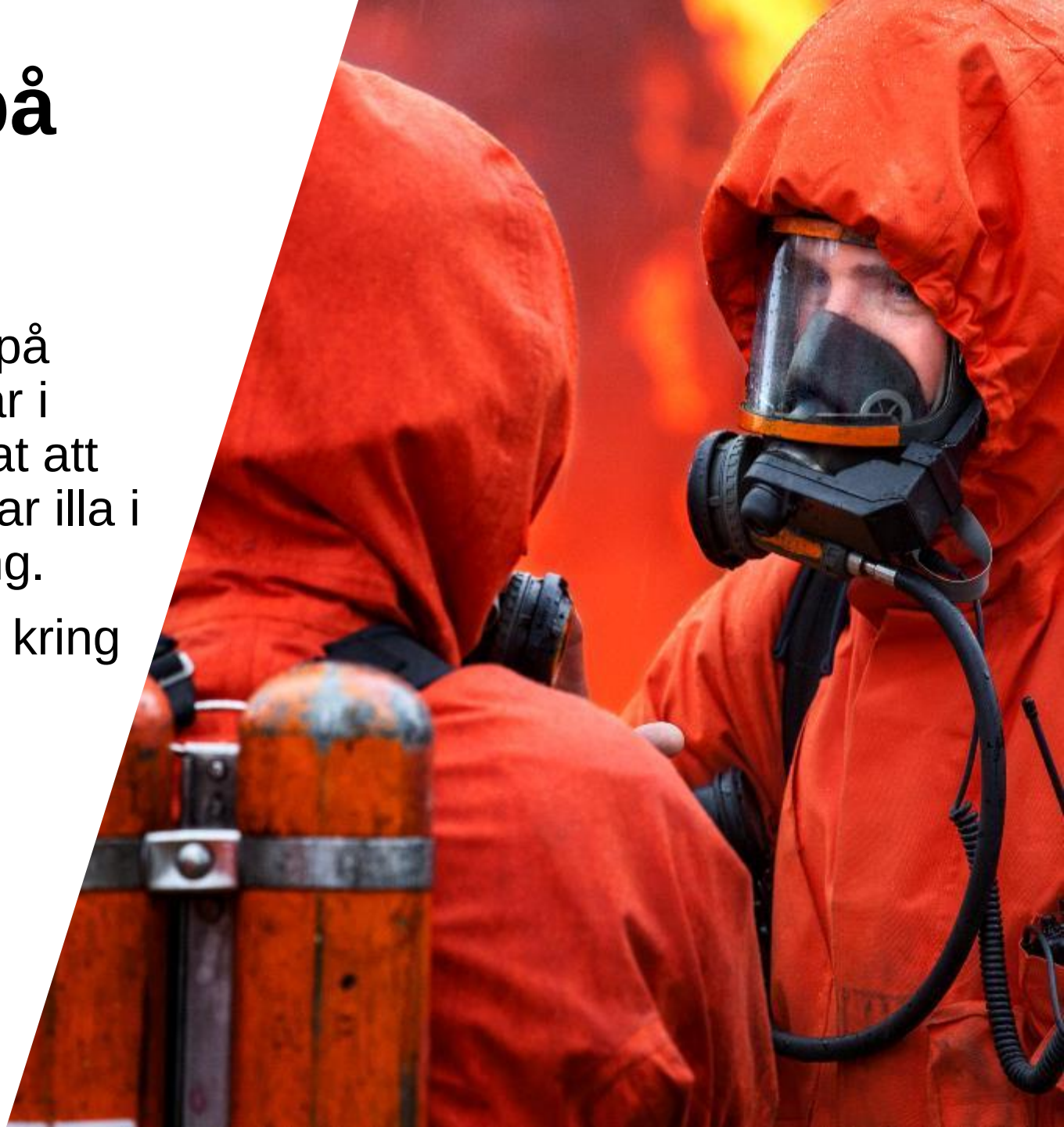
Hur många har en funktionsnedsättning?

Uppskattningsvis 10–30 procent av befolkningen kan antas leva med en funktionsnedsättning – eller flera sådana.

Tidigare kriser visar på en utsatthet

- Covid-19-pandemin, terrorattentatet på Drottninggatan 2017, översvämningar i Tyskland och kriget i Ukraina har visat att personer med funktionsnedsättning far illa i högre utsträckning än övrig befolkning.
- Det kan exempelvis vara utmaningar kring brist på tillgänglig information, eller svårigheter att evakuera.

Oro bland många

Många personer med funktionsnedsättning känner oro över att inte kunna få nödvändig information, stöd och hjälp vid en krissituation.

”

Svårt att få info som hörselskadad. Vad händer om batterier inte går att få tag på?

— Citat från MFD:s panel, Rivkraft

”

Har aldrig sett någon information som riktar sig till handikappade. Finns ett skyddsrum i källaren i huset där jag bor men om det kommer att larm så skulle jag inte ens kunna ta mig dit. Det är nog bara att snällt lägga sig ner och dö, så att man inte är i vägen för de som är friska och starka.

— Citat från MFD:s panel, Rivkraft

Rapport om beredskap

MFD har kartlagt i vilken utsträckning kommuner säkerställer att personer med funktionsnedsättning får den hjälp och det stöd de behöver vid en kris- eller krigssituation.

Rapporten baseras på intervjuer med kommunrepresentanter, LSTY och funktionshindersorganisationer samt enkätsvar från kommuner och personer med funktionsnedsättning.

Planering saknas

Få kommuner har en systematisk planering för att inkludera personer med funktionsnedsättning i sin krisberedskap.

Funktionshinderperspektivet uppmärksammas oftare på förvaltningsnivå, särskilt inom verksamheter som arbetar direkt med personer med funktionsnedsättning.

Aktiv involvering saknas

Få kommuner har en systematisk planering för att involvera personer med funktionsnedsättning i sitt krisberedskapsarbete.

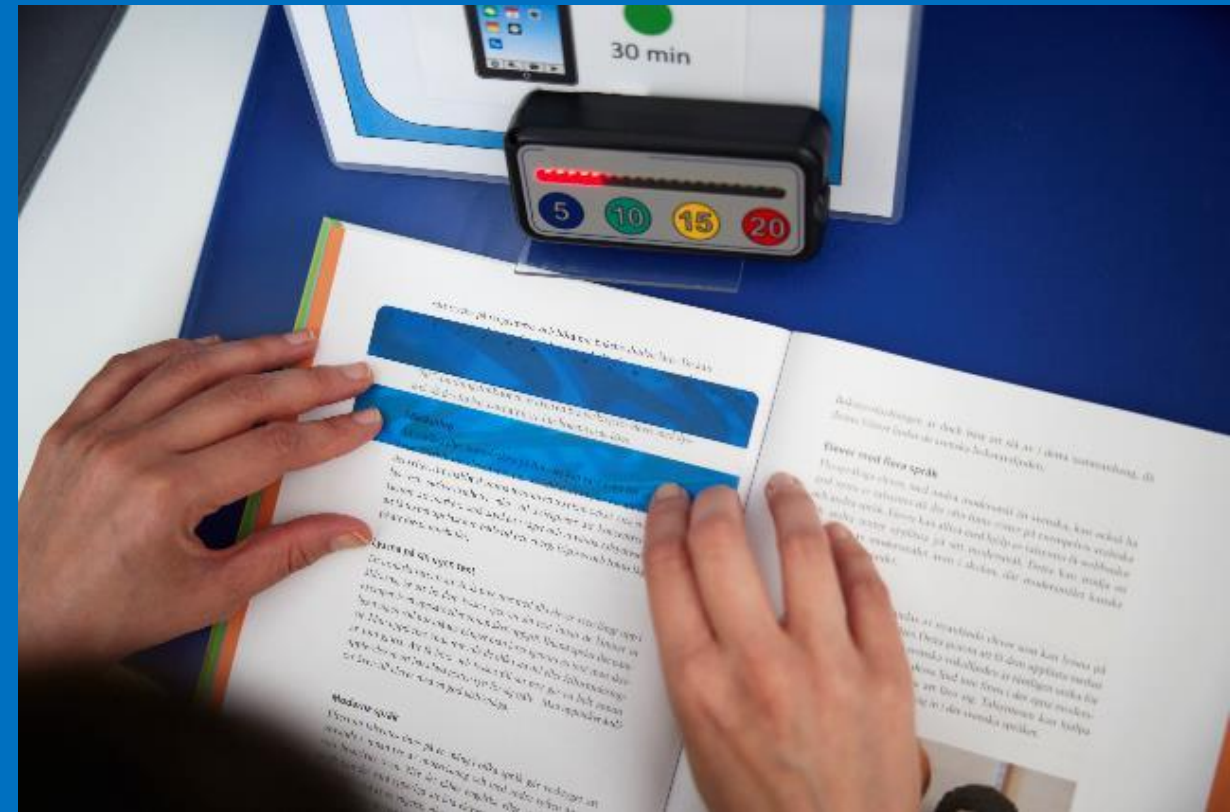

Myndigheten för
delaktighet

Fokus på fysiska funktionsnedsättningar

Kommunernas beredskap fokuserar ofta på fysiska funktionsnedsättningar som rörelsehinder eller nedsatt syn och hörsel.

Då missar man personer som lever med en minnes- eller ångestsjukdom eller som av olika skäl ha svårt att ta till sig och tillämpa information och instruktioner.

Tron att alla personer med funktionsnedsättning har insatser

Kommunerna tenderade att definiera målgruppen "personer med funktionsnedsättning" snävt, och ofta begränsad till invånare med kommunala insatser enligt LSS eller SoL.

- En stor grupp blir osynlig och riskerar att falla mellan stolarna.

Myndigheten för
delaktighet

Begränsad kunskap

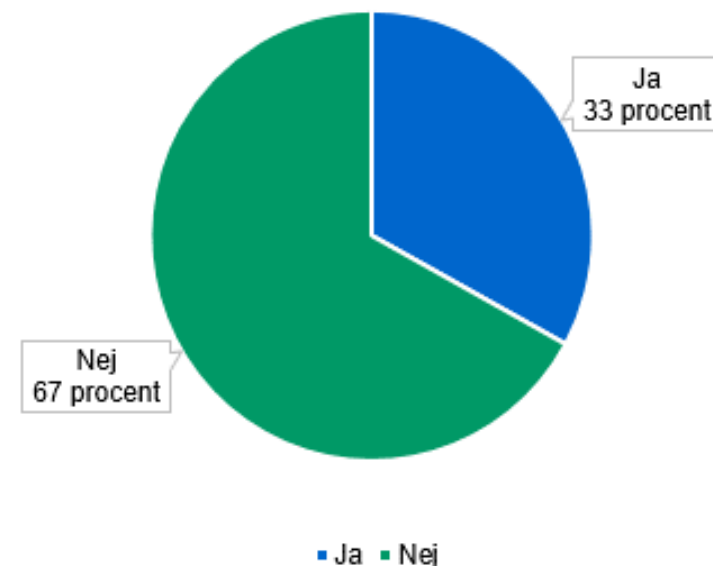
Beredskapsansvariga saknar ofta kunskap om funktionshinderfrågor, medan de som ansvarar för funktionshindersområdet har begränsad insikt i krisberedskap.

Krisinformation

En förhållandevis stor andel av kommuner uppger att de saknar rutiner eller arbetssätt för att säkerställa att information kan nå alla kommuninvånare med funktionsnedsättning i händelse av kris eller krig.

Har ni rutiner eller arbetssätt för att säkerställa att er information kan nå alla kommuninvånare med funktionsnedsättning i händelse av kris eller krig?

Figur 3. Andel kommuner som har rutiner eller arbetssätt för att säkerställa att deras information kan nå alla kommuninvånare med funktionsnedsättning i händelse av kris eller krig. Figuren bygger på 174 svar från kommunerna.

Rekommendationer från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Sverige bör se till att information som riktar sig till allmänheten finns att tillgå i tillgängliga format och via hjälpmedelsteknik för alla, utan dröjsmål och extra kostnader – särskilt i nödsituationer.

Detta ska göras i nära samråd med och aktivt involvera personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem.

Vad kan jag göra?

Myndigheten för
delaktighet

Om du jobbar med Kriskommunikation

Kommunikationen behöver vara både *tillgänglig* och *anpassad*.

- För att underlätta för döva – mer visuell kommunikation, ex kartor
 - För dövblinda – viktigt att följa den senaste teknikutvecklingen
 - Teckenspråkstolkning viktigt vid krisinfo
 - Vanligt att tänka på att vissa har flera funktionsnedsättningar – kan vara dyslexi eller att alla inte hinner läsa.
-
- AI?

Hemberedskap

(innebär att kunna klara sig själv utan samhällets hjälp i en vecka)

- Många personer med funktionsnedsättning har viss kunskap om hur man kan förbereda sig – men färre har gjort något
 - Brist på (anpassad) information är en brist, ex skyddsrum.
 - Ekonomiska begränsningar
- - Olika information från olika delar av offentligheten, ex kring läkemedel

Myndigheten för
delaktighet

Oavsett vad du jobbar med – aktiv involvering

- Prata med experterna
- Öva
- Det som inte fungerar i vardagen kommer inte fungera i kris
- [Funktionsrätt Sverige](#)
- Organisationerna i MFD:s [funktionshindersråd](#)

Tack!

karl.holzward-kristiansson@mfd.se